

НЕДІЛЯ РОЗСЛАБЛЕНОГО

НЕ МАЮ НІКОГО, ПАНЕ, ХТО Б МЕНЕ СПУСТИВ У КУПІЛЬ [ІВ. 5, 1-15].

Сьогодні часто можна зустріти інформацію про те, що багато людей відчують себе самотніми, опущеними, покинутими на призволяще, позбавленими будь-якої уваги, опіки і підтримки, попадають у різні депресивні стани, недуги.

ІВАН БОЖИЙ (Жуан Сідаде Дуарте) народився 1495 року в Монтемор-у-Нову (Португалія), помер 1550 в Гранаді (Іспанія), католицький святий, засновник Ордену боніфратрів. Святий народився в колись відомій родині, яка була бідною, але мала велику релігійну віру. Будучи молодою людиною Іван працював пастухом у фермера, який був дуже задоволений його силою та сумлінною роботою. Йому пропонували одружитися з донькою фермера і стати спадкоємцем власності, та він відмовився, тому що хотів продовжити своє духовне життя в служінні Богу.

Він переїхав до Іспанії, де служив солдатом Карла V Габсбурґа, взяв участь у кількох битвах. Поширював релігійні книги, використовуючи найновіші типи друкарського верстату Ґутенберґа, щоб забезпечити людей Біблією. Остаточно Іван на вернувся слухаючи проповіді святого Івана Авільського, який пізніше став його духовним наставником і сприяв йому в пошуках покращення життя бідних верств населення. Потім він тимчасово впав у стан, подібний до стану божевілья і був відправлений в божевільню. Там він оговтався і зрозумів, що бідні заслуговують кращого лікування, ніж він отримав. Тоді ж святий вирішив присвятити залишок свого життя на турботу про хворих і бідних.

Поселившись в Гранаді, він витрачав всю свою силу в турботі про нужденних жителів міста. Повільно він залучив до себе коло учнів. Pozнайомився з людьми, з допомогою котрих зміг винайняти будинок із 46-ма ліжками для хворих. Щодня виходив з великим кошиком на плечах і збирав милостиню для своїх підопічних. Потрохи люди звикли до нього і перестали вважати його диваком, з'являлися добродичинці, а медсестри і лікарі допомагали йому опікуватись хворими. Дон Себастьян, єпископ Туй, дав йому прізвисько «Іван Божий», а згодом з'явилися бажанчі побудувати нову лікарню і притулок для хворих. Таким чином виник чин «Милосердних братів» (боніфратерів), який в 1578 році Папа Пій V затвердив. Боніфратри піклуються про хворих по всьому світу. З поваги до їх історичного внеску саме на членів цього ордену покладено обов'язок медичного і стоматологічного обслуговування Папи.

Святий помер 8 березня 1550 у його 55-річчя. Канонізований папою Олександром VIII 16 жовтня 1690, згодом названий покровителем лікарень, хворих, медсестер, пожежників, алкоголіків і продавців книг. Його пам'ять відзначають 8 березня. У храмі-пам'ятнику, що освячений його іменем і був побудований в 1757 році в Гранаді, розташована його могила, захищена Лицарями Святого Івана Божого. (з Вікіпедії та Української католицької енциклопедії)

◀ Бартоломе Мурільо, 1672 р., «Падіння святого Івана Божого»

Розповідь про оздоровлення Ісусом розслабленого чоловіка, котрий хворів 38 років, пригадує нам, що ми ніколи у житті не є самі. Якщо біля нас нема близьких осіб, котрі могли б нас підтримати, то з нами завжди невидимо є присутній Христос. Потрібно тільки пам'ятати про це і твердо вірити у цю правду,

навчитися у різних обставинах життя покладати надію на Бога та його підтримку, і це допоможе нам відновити душевний спокій, віднайти сенс життя, вчинивши Христа центром і основою свого життя, джерелом миру і сили. Пригадаймо собі слова, які Ісус Христос сказав до апостолів перед своїм вознесін-

ням: «Ось я з вами по всі дні, аж до кінця віку» [Мт. 28, 20].

Зауважмо, що купіль оздоровлення, звана Витесда [дім милосердя], оздоровляла хворих на різні недуги не сама з себе, а лише тоді, коли ангел зворушував воду. Таким чином люди оздоровлялись з різних своїх недуг не самою купілью у воді, а Бо-

жою силою, яка діяла через воду. Вода була лише зовнішнім знаком дії Божої сили, Божої любові і милосердя.

З історії Церкви довідуємося, що Ісус Христос дав людям багато різних зовнішніх знаків і джерел оздоровлення, джерел Божої ласки і любові, Божої присутності у світі.

Продовження на 2 стор. ▶

НЕДІЛЯ РОЗСЛАБЛЕНОГО

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

Крім святих таїнств такими знаками є нетлінні мощі і реліквії святих, чудотворні ікони Богородиці, численні відпустові місця. Через них, а зокрема за посередництвом Богородиці і святих, Христос продовжує чудесно оздоровляти людей з різних недуг силою їх віри, виявляти їм свою любов і милосердя, як розслабленому 2000 років тому в Єрусалимі. Адже Христос не змінився після свого Вознесіння аж до сьогодні. Він залишився той самий і не змінилася його Божественна сила. І як тоді Бог давав людям знаки благословення і оздоровлення, так само чинить це і сьогодні, як зазначає апостол Павло у листі до Євреїв: «Ісус Христос вчора і сьогодні – той самий навіки» [Єв. 13, 8].

Але чи віримо ми в силу цих Божих знаків любові і оздоровлення, чи належно користуємося з них, цих видимих знаків Божої присутності, знаків невидимої Божої ласки, цих духовних джерел Божої любові і милосердя? Чи не шукаємо якихось надзвичайних знаків оздоровлення, Божої допомоги, коли Бог дає нам багато інших знаків допомоги і оздоровлення? Саме через них

Христос промовляє до нас і запевнює нас, як колись розслабленого, що ми у житті ніколи не є самі, на одинці зі своїми проблемами і недугами, а з нами завжди є Ісус Христос і його ласка.

Ось як про це розповідає стихира вечірні цієї неділі: «При овечій купелі лежала немічна людина і, бачивши тебе, Господи, кликала: Не маю чоловіка, що вкинув би мене в зрушені води! Бо коли я доходжу, то інший мене випереджує і стає здоровим, а я далі лежу немічний. І змилювався Спас та й каже до нього: Задля тебе я став людиною, заради тебе я воплотився, а ти кажеш: Не маю чоловіка. Візьми твою постіль і ходи! Все тобі можливе, все слухає тебе й підкоряється, тож, як чоловіколюбце, пом'яни, Спасе, всіх нас і помилуй».

Одна жінка за свої терпіння, крім Небесної нагороди, також і в цьому житті була винагороджена сторицею. Її чоловік був лікар. Вони мали трое дітей. Лікарем її чоловік був дуже добрим, а людиною ні, тому що, на жаль, був одержимий тілесними пристрастями. Брав до себе молодих дівчат нібито для роботи, як медсестер, а насправді для роз-

пусти. Одна з таких медсестер немов клин увійшла між подругами і домоглася того, що вигнала законну дружину з трьома дітьми на вулицю, а сама стала жити з лікарем у його домі. Мати з трьома дітьми змушена була повернутися в рідний дім і працювати, щоб утримати себе й дітей. Вона багато молилася й переносила все з терпеливістю. Незаконна дружина народила лікареві ще трьох дітей.

Але що далі сталося? Як тільки народилася третя дитина, лікар закохався у 18-річну дівчину і вигнав з дому незаконну дружину з трьома дітьми. Так вона заплатила за свій вчинок й зазнала того ж болю, якого через неї довелося пережити законній дружині. Незабаром лікар захворів і лежав вдома прикутий до ліжка. Молода дівчина жила з ним доти, доки були гроші, доки був здоровий, а доглядати за хворим не бажала, та й покинула його. Справжня, законна дружина, довідавшись про тяжке становище свого чоловіка, прийшла йому на допомогу. Вона прибирала в домі, годувала його й утримувала за свої гроші. Колишня незаконна дружина, яку

лікар колись теж вигнав, навіть не хотіла чути про нього. Тільки вінчана дружина підтримувала його в біді. Врешті-решт лікар захотів висповідатися й решту життя провів у покайні.

Благий Бог, бачачи страждання цієї доброї жінки й дружини, як вона стільки років терпіла, жила чесно і ніколи не нарікала, винагородив її. Що ж сталося? В Америці помер багатий родич її чоловіка і вони успадкували велике багатство. Усе це багатство дісталось добрій, терпеливій дружині. Вона зуміла добре використати його. Утримувала хворого чоловіка, дітей влаштувала, допомагала бідним людям і сама прожила решту життя у спокої та достатку. Ось так Господь Бог винагороджує добрих і терпеливих людей.

З цього життєвого прикладу навчимося і ми все в житті переживати терпеливо і з повною надією на Бога, а Він ніколи не залишить нас без своєї опіки і допомоги, обов'язково винагородить нас щастям і душевним миром, як у цьому житті, так і в Царстві Небесному.

О. Михайло Чижович, редемпторист

ХТ

«ДЕНЬ ХВОРОГО»

Не можемо назвати це святом, бо святкувати те, що ти перебуваєш в хворобі, не є логічним. Хіба можеш радіти від того, що приносить тобі біль? Сьогодні хочемо насамперед звернути особливу увагу на хворобу і на хворих. Хочемо сьогодні за них молитися, хочемо їх підтримати і хочемо навчитися від них. Це і буде наше святкування. Святковий день – це святий день, особливий день. Нехай у цьому дні освячуються хворі і всі, хто поруч них.

ХВОРОБА – ЦЕ УДАР ПО НАШОМУ ЖИТТІ

Кожного разу, коли приходить слабкість, нас немов вибиває із ритму життя і ми схидаємо на сторону з дороги життя. Ми усамітнюємося і віддаляємося від інших, щоб приділити більше уваги собі та щоб не заважати іншим у їхньому житті. В той же час суспільство далі продовжує свій хід, але вже без нас. Тому ми, щоб не втратити нічого, хочемо чим швидше виздоровіти. Докладаємо усіх зусиль і коштів, лиш тільки би стати на ноги і влитися в цей хаос. Саме тому найбільш трагічним для людини є факт невиліковності.

МУДРІСТЬ КАЖЕ: ПАЛКА МАЄ 2 КІНЦІ! ЧИ Є ТАК ІЗ ХВОРОБОЮ?

Позитивна сторона хвороби існує

також. Думаю, що мені ніхто не заперечить, що саме завдяки хворобі ми навчилися багатьом. Власні хвороби нам відкрили повагу до життя і покорю перед іншими, а чужі хвороби розбуджують в нас милосердя. Часто в часі хвороби ми мали нагоду до переосмислення життя, до поглиблення своїх знань. Це був час для себе.

Сьогодні все частіше говориться про взаємозв'язок між душею і тілом. В здоровому тілі є і здоровий дух. Так як здоровий дух також впливає на оздоровлення тіла, ми повинні саме з цього принципу починати лікування.

Ще здавна люди зауважили, що початком лікування має бути Сповідь і прощення прощання у тих, перед ким сталася провина. Молитва священника і особиста мо-

литва були не тільки помічними, але часто основними ліками. Віра для багатьох залишається єдиним ліком.

На цій землі часто чути заклики про рівність і справедливість. Заклики закликами, а правда є та, що всі ми є рівні перед спокусою, перед хворобою і перед смертю. І ким би ми не були, коли ми вступаємо в цю боротьбу, то знаємо, що пощади не буде нікому. Рано чи пізно ми станемо всі у цю духовну боротьбу, що буде мати також і фізичні наслідки. Ось тому не можна байдуже чекати лише на те, що станеться само собою. Потрібно вже відтепер приготуватися і вимолювати в Бога ласку, щоб у цій боротьбі витримати в доброму до кінця. Потрібно своїми молитвами та добрими ділами заступатися

і за тих, хто вже вступив у цю боротьбу.

Каже Ісус: «Не бійтеся тих, хто тіло вбивають, бійтеся тих, хто душу може погубити». Із сучасним розвитком технології душевність відходить поступово на сторону. У нас все менше знаходиться часу для душі і для душевного. Можливо це пояснить, чому зараз є так багато випадків душевних хвороб, що провокують фізичні?

А можливо це нам допоможе зрозуміти, що не варто відкладати молитву за свою духовну кріпость та освячення своєї душі та інших? Лікування – це не тільки боротьба із хворобою, це боротьба за життя. Тобто наскільки зумієш мати життя у час твоєї недуги. Помилуй нас, Боже!

О. Віталій Тарасенко, rozdum.org.ua

3 Катехизму УГКЦ

Людські хвороби, страждання і смерть є наслідками гріхопадіння. Христос прийшов подолати гріх – причину всіх бід людини. Тільки Христос як Боголюдина має силу звільнити людину від гріха. Він робить це через прощення: «Чоловіче, прощаються тобі твої

гріхи!» [Лк. 5, 20]. Часто видимим знаком духовної зміни людини – завдяки прощенню – стає її тілесне оздоровлення, зцілення: «Встань, візьми твоє ліжко та й іди додому» [Лк. 5, 24]. Христос зцілює людину – прощає гріхи й повертає фізичне здоров'я. (212)

МІЙ ДЕКАЛОГ

Кожен з нас визнає якийсь «декалог». Необов'язково це є «десять заповідей», висічених на кам'яних таблицях, переданих Мойсеєві Яхвою на горі Синай. Хоча й написані вони юдеєм для юдеїв, це однак, не перешкоджає, аби також і поляки, як увесь загал католиків визнавали їх за фундамент своєї віри, замінивши суботу (шабат) на неділю, як святий день згідно IV-ї заповіді. Це може бути декалог моральних вартостей, дотримання, або недотримання яких – у щоденному житті, в бізнесі, у стосунках між нами, справляють те, що людина є або «порядною», або «свинною».

В Польщі, на наших очах триває перебудова, а радше руйнування дотогочасного декалогу вартостей, який бувався з такими зусиллями після 1989 р. Також того, що був підставою стосунків не лише поміж самими поляками, але й поляків з іншими народами, з іншими державами, також з Україною і українцями. Може, він не був ідеальним, і, як закон Мойсея, універсальним. Однак, у порівнянні з тим, що пропонує нам теперішня влада, посли [парламенту], ПіС [Закон та справедливість, керівна з 2015 року партія в Польщі-Ред.], він був просто порядним. Тепер це є декалог інвектив і ненависті. Властиво проти всіх. Також і українців. Оскарження у вродженій, генетичній злочинності, націоналізмі, колаборації з гітлерівцями, публічно висловлена зневага до української державної символіки, заперечення української державності чи навіть існування українського народу, стали нормою, навіть у польському Сеймі.

Яким є мій декалог? Це швидше збір істин, якими керуюся в моєму житті і праці історика. Далеко йому до ідеалу, як і мені самому, але є мій. Вірю в нього й буду його дотримуватися, незалежно від того, чи хтось визнає це ерессю або злочином. Поки ще можна.

- I. Окрім «польського народу» в Польщі живуть також «громадяни»: білоруси, литовці, німці, татари, українці, євреї та багато інших націй. Усі – я і ви – щоденно своєю працею і лояльною поставою щодо польської держави доводимо, що Польща є нашою Батьківщиною.
- II. Акція «Вісла» була комуністичним злочином і злочином проти людства. Метою остаточного розв'язання українського питання в Польщі було виселення українців з їхніх етнічних земель і колонізація, а не ліквідація УПА.
- III. Українська Повстанська Армія (УПА) і її воїни були, є і будуть для українців у Польщі героями, які захищали їх від примусової депортації до «совецького раю» (1944–1946) і під час акції «Вісла» (1947), від вимордування польським підпіллям і військом. Боротися й гинули за вільну Україну, вірячи, що вона «воскресне», вірні до кінця даній присязі.
- IV. Українці – жертви комуністичних і нацистських репресій – є єдиною категорією громадян Речіпосполитої, яких законом позбавлено права на визнання їхніх страждань несправедливими, права на перегляд виконаних щодо них судових вироків, права на відшкодування

за ув'язнення, смерть і завдані кривди, згідно зі стандартами, які закон гарантує всім полякам – жертвам комуністичних і нацистських репресій.

- V. В Польщі після війни існували табори, в яких були ув'язнені й замордовані тисячі німців, шльонзаків і українців. Влада демократичної Польщі, яка після 1989 р. визнала ув'язнення і смерть поляків у гітлерівських і сталінських таборах за злочин геноциду і засудила його, досі противиться визнанню ув'язнення українців в польському концетраційному таборі Явожно (1947–1949) злочином комуністичним і злочином проти людства.
- VI. Це польська держава і поляки були окупантами українських земель, а не Україна і українці – польських.
- VII. «Волинська різня» була трагічним фіналом багатовікової окупації України і її земель Польщею, кривавою ціною, яку поляки заплатили за свою погорду супроти українців і нищення їхніх прагнень до незалежності.
- VIII. Під час II світової війни в боротьбі з німецьким III Рейхом, в тому числі – за визволення Польщі, полягло щонайменше 3 млн. солдатів-українців – це у 25 разів більше, ніж під час війни, на всіх фронтах, полягло поляків, і набагато більше, ніж всіх вояків американської, англійської та французької армії, разом узятих (загалом близько 1 мільйона). Ставити Україну й українців в новому законі польського Інституту Національної Пам'яті поруч зі сталінськими й нацистськими злочинцями є образою пам'яті жертв, яких український народ зазнав під час війни в боротьбі з німецьким окупантом.
- IX. Кожен вбитий, полеглий, померлий під час війни має таке саме право на могилу і на увіковічнення, чи то у формі хреста, чи іншого знаку. Так само поляк, як і українець, єврей чи німець, воїн АК чи УПА, Червоної армії чи німецького Вермахту. Використання їх смерті у тимчасових політичних цілях має бути заборонене законом, а знищення їх могил і місць пам'яті – підлягати покаранню й піддаватись засудженню.
- X. Не буде вільної Польщі без вільної України!

**Євген Місило,
історик та архівіст;
текст з персональної
сторінки у Фейсбуці**

ЛИСТ ПАПИ ДО ЄПІСКОПІВ ЧІЛІ

Папа Франциск надіслав послання до єпископів Чилі з приводу зловживань неповнолітніми з боку представників місцевої Церкви, висловлюючи свій «біль і сором через те, що сталося», відчуваючи себе співвинним у скоєнні помилок в оцінці та сприйнятті ситуації, «зокрема через брак вірогідної та збалансованої інформації». Святіший Отець пише, що був вражений інформацією своїх посланців, які займалися розслідуванням та вислухали свідчення свідків, склавши обширний рапорт. Уважно з ним ознайомившись Папа визнав, що справа зловживань неповнолітніми та її замовчування протягом довгого часу призвели до порушення єдності чилійської Церкви. Його Святість скликав єпископів Чилі на братню зустріч до Риму, метою якої буде «висвітлення правди», щоб обговорити результати розслідувань та його висновки щодо цієї справи. Папа запевнив, що прагне просити вибачення в жертв цих зловживань. (Радіо Ватикан)

НОВИЙ ЄПІСКОП УГКЦ

12 квітня у Ватикані повідомлено, що Святіший Отець Франциск дав згоду на канонічне обрання Синодом єпископів УГКЦ священника Петра Лози, ЧНІ, єпископом-помічником Сокальсько-Жовківської єпархії. Отець Лоза народився 1976 року в Колоденці на Львівщині. 1997 року вступив до Згромадження Найсвятішого Ізбавителя (оо. Редemptористи), склавши довічні обіти 2003 року. Священнику формацію розпочав в семінарії оо. Редemptористів у Львові (1998–2001), а завершив в університеті в Інсбруку (Австрія), де навчався в 2001–2009 роках. Після священничих свячень 2008 року розгорнув душпастирську діяльність у Вінниці. З 2014 року був адміністратором парафії святих Петра і Павла в Чернігові та, одночасно, капеланом у двох місцевих в'язницях. (Радіо Ватикан)

ВАТИКАН ЗАСУДИВ ВИКОРИСТАННЯ «РОБОТІВ-УБИВЦЬ»

Використання смертельної автоматичної зброї, т. зв. роботів-убивць, робить війну ще більш нелюдською. На відміну від дронів, цей вид зброї не керується дистанційно людиною, а слідує написаній програмі. Відповідно, така війна дедалі більше дегуманізується. Про це заявив представник Апостольського Престолу в ООН архієпископ Іван Юркович. За його словами, будь-яка техніка повинна бути сумісною з «правильною концепцією людини». (CREDO)

БУДИНОК, ДЕ ДІЯЛО ПІДПІЛЛЯ УГКЦ

В Івано-Франківській області, у Майданському лісництві, знайшли закинутий будинок пасічника, де свого часу діяло підпілля УГКЦ, повідомив монах-студит, отець Юстин Бойко на своїй сторінці в мережі Facebook. Будинок виявив брат о. Юстина.

Тепер брати Бойки мають намір самотужки відновити це пам'ятне місце. «Підпілля УГКЦ – часи, які відходять у забуття. Мій брат Михайло перебував у робочих питаннях в Майданському лісництві, привіз звідти світлини. На світлині будинок пасічника. А насправді це був центр підпільної Церкви, у якому діяв ісповідник віри о. Михайло Косило. Офіційно він діяв як пасічник Делятинського лісокомбінату. Саме ця професія дозволяла йому і офіційно працювати на роботі, і бути повноцінним священником УГКЦ. Ми з братом плануємо відновити це місце! Хто бажав би поділитися спогадами, прошу писати. Ця унікальна підпільна каплиця збереглася тільки і винятково завдяки одному ліснику Майданського лісництва!» – зазначив отець Юстин Бойко. («Збруч»)

ЗАГИБЕЛЬ СОТЕНЬ РОСІЯН В СІРІЇ

«Кілька тижнів тому росіяни зустріли гідну відсіч. Було вбито кілька сотень росіян», – заявив директор американського розвідувального відомства Майк Помпео. Це перше офіційне підтвердження масової загибелі росіян в Сирії з боку Вашингтона. Ймовірно, директор ЦРУ мав на увазі російських вояків т. зв. приватної військової компанії «Вагнера», котрі 7 лютого потрапили під удар сил міжнародної коаліції на чолі зі США під час спроби захоплення нафтових полів на річці Євфрат. («Збруч»)

ПЛЮНДРУВАЛИ ПАМ'ЯТКИ

Служба безпеки України викрила у Чернігові організоване угруповання, котре здійснювало злочини, спрямовані на розпалювання міжнародної ворожнечі та завдання шкоди міжнародному іміджу України. Група працювала на замовлення російських спецслужб. Учасники угруповання причетні до здійснення низки актів вандалізму щодо об'єктів польської та єврейської культурно-релігійної спадщини на території Сумської та Волинської областей. («Збруч»)

ОСВЯЧЕННЯ РЕЧЕЙ В ЦЕРКВІ: МРАКОБІССЯ ЧИ ЩОСЬ БІЛЬШЕ?

Нещодавно у Фейсбуці довелося прочитати про певний закид Церкві в тому, що в храмах відбувається освячення зілля, фруктів, великодніх кошиків, галузок тощо. Як аргумент, подається твердження про те, що люди відносяться до освячених речей, як до оберегів. Тобто Церква сама винна, що у людей формується нездорова, а часом і шкідлива духовість.

Ніхто не заперечує, що таке трапляється і чимало «християн» йдуть до храму лише тоді, коли є нагода щось посвятити. Не всі священики зрозуміло пояснюють і обґрунтовують всі священнодійства, які чиняться в Церкві. Але відмінити з тієї причини благословення та освячення є, ніби вихлюпнути з водою дитину.

Згідно нашого Катехизму «Христос Наша Пасха», «...Благословення є дією Самого Бога на добро та спа-

сіння людині... Усе це робиться для того, щоб кожна людина розуміла, що Божим благословенням є кожна хвилина її життя, подарована Богом для освячення і спасіння цього життя». Це означає, що християнин покликаний міняти своє життя через усвідомлення дії самого Бога у звичайних для нас речах: будинок, авто, зілля, фрукти, хліб, вино, пшениця, вода тощо. Той, хто стверджує, що це все не має сенсу, просто

виявляє, що ніколи не вслухався у молитви, які супроводжують благословення та освячення. А там є все: і посилення на Святе Письмо, і богословська інтерпретація священнодійства і безпосереднє прохання про Боже благословення. Вистачає уважно прослухати чи перечитати молитву, як стане зрозумілим, що робиться і з якою метою.

Мати Церква нікого не змушує користати з того, що освячується Нею. Але

християнин розуміє, що для спасіння, як цілі нашого земного життя, є необхідно сповнюватися Божою благодаттю. Її ми отримуємо через молитву, Святі Таїнства, людей та речі. Вона невидима, нематеріальна, але присутня у часі і просторі в матеріальному світі. Подібно як світло. Його ми не бачимо, а бачимо освітлені речі чи частинки, які відбивають світло. Так і з Божою благодаттю: вона уприсутнюється як світло там, куди її дає Господь.

Коли дорога нам людина подарує нам якусь звичайну річ, вона служить для нас пригадуванням про ту особу. І хоча ми можемо придбати собі щось краще, новіше і дорожче, ця подарована річ важить для нас набагато більше. Так само є зі всім тим, що ми освячуємо. Ми розуміємо, від кого це все і з якою метою. Бог нас любить і цю любов ми можемо не лише відчувати, а й бачити, дотикатися, смакувати і чути.

3 блогу о. Олега Кобеля

ХТ

5 ПРИЧИН, ЧЕРЕЗ ЯКІ КАТОЛИКИ ПОКИДАЮТЬ ЦЕРКВУ (4)

На світі мільйони католиків залишають свою Католицьку Церкву і йдуть до інших конфесій, і в кожного своя причина та історія. Втім, я обрав лише п'ять, адже через них я сам ледь не покинув Церкву.

Павел Кучинські, «Сюжет № 5»

4. ПОЗА КАТОЛИЦЬКОЮ ЦЕРКВОЮ БУДЕ КРАЩИЙ ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК

II Ватиканський Собор вчить, що Католицька Церква заснована Христом і має повноту дарів благодаті, які залишив їй Господь. Це Боже Слово, Таїнства, ієрархія, харизми, сопричастя та приклад святих і багато іншого.

Це не значить, що поза її межами немає плодів освячення та джерел благодаті, які були отримані через Вселенську Церкву і які Святий Дух використовує для спасіння християн. То Христос спасає у Церкві, а не наша приналежність до неї чи знання догматів. Бог не мислить категоріями, що спасуться «тільки католики», «тільки протестанти» чи православні. Він прагне спасти всіх і дивиться на кожну людину окремо. І тому діє в усіх Церквах і спільнотах, і в житті усіх людей. Вираз «поза Церквою немає спасіння» стосується передусім католиків, які покинули Церкву, або тих, які знають, що Католицька Церква є істинна і не хочуть до неї приєднатися: адже «хто не зі мною, той проти мене, і хто зо мною не збирає, той розкидає» (Мт 12, 30), а також що «учинки ж тіла явні: ...гнів, суперечки, незгоди, ересі... – як я вже й раніше казав, що ті, що таке чинять, царства Божого не успадкують» (Гал 5, 19–21).

Інших християн можна порівняти до «одного, що твоїм ім'ям бісів виганяє, але не ходить з нами, то ми й заборонили йому, – не ходить бо з нами». Ісус же мовив: «Не бороніть йому. Немає бо такого, хто робив би чуда моїм ім'ям і міг би незабаром мене лихословити. Бо хто не проти нас, той за нас» (Мк 9, 38–40). Щодо цього св. Іван Павло II навіть сказав, що некатолицькі Церкви та спільноти зберегли чимало засобів спасіння та, буває, використовують ці дари плідніше за католиків (Ut unum sint, 14). Адже якщо подивитися на звершення літургій у православних чи знання протестантами Святого Письма, то нерідко хочеться бажати католикам кращого. Якщо Бог дає таку благодать братам протестантам лише

через Слово і життя у спільноті, то скільки Він може дати ще й через Таїнства, священиків та літургії!!!

Очевидно, що інколи у Церкві буває дуже важко. Деколи зазнаєш страждань, ба, навіть публічного приниження. Та якщо подивитися на життя святих, **то у них завжди були проблеми з Церквою, проте у Церкви ніколи не було проблем з ними.** Бо вони покірно приймали все (навіть несправедливі рішення), вбачаючи у цьому Божу волю. І потім Бог дивовижним чином упорядковував і розташовував все по місцях. Бо Господь гордим протиставляється, а покірним дає благодать. Можна, звісно, довіру до Церкви називати суб'єктивізмом, але католики це називають вірою в те, що Христос є Головою Церкви і Володарем історії. Він, а не людина є реформатором Церкви, а справжня реформація – це навернення серця, а не зміна структури. Можна помінати оточення, систему, але якщо ти не зміниш себе – все буде по-старому, хіба що у новій обгортці. Думаю, уроки двох Майданів мали б цього нас навчити. Зміна і духовне зростання починаються з нас самих, а не з оточення. Можна і в раю бути, а нарікати, що сонце надто яскраво світить!

Проблеми у наших Церквах будуть завжди, бо вони складаються з людей. Це Сталін казав: немає людини – немає проблеми. Вони свідчать не тільки про стагнацію і погану парафію, але й про зростання і розвиток. У стоячій воді нібито все спокійно, але там із часом занепадає життя. Подивімося на Церкву в Коринті. З одного боку, їй не бракувало жодної благодаті і знання (1 Кор 1, 4), а з іншого – там були такі великі проблеми і гріхи, яких не мали навіть погани (1 Кор 5, 1). Втім, можна зосереджуватися лише на багні серед поля, а можна побачити у ньому і перегній для майбутнього урожаю. Все залежить від нашого сприйняття. (далі буде)

Олександр Бучковський, CREDO

Українці у Швеції

ДОРОГОВКАЗ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Кожна нація має постійні величини, що визначають її самодостатність і неповторний профіль у багатоликому світовому співтоваристві. Серед множин інших цю роль і місію в Україні дола поклала на Тараса Шевченка. Він належить до тих найяскравіших постатей вітчизняної культури, які викликають подив і шану розмаїттям таланту. Він увійшов у храм літератури і ніжним ліриком, і сміливим бунтівником, витонченим літературним майстром.

Певно, що Шевченко стоїть неподільно з долею України, її майбутнім, її положенням у світі. У його особі наша нація здобула геніального творця світового значення. І зараз, як і 200 років тому, іде планетою світоч правди, добра, непримиренності, боротьби і світлого праведного вогню Шевченка, що є дороговказом у світі для української нації. **Продовження на 5 стор. ►**

ДОРОГОВКАЗ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

▼ Продовження. Початок на 4 стор.

Кожного року відзначається той день, що для українців та їх діаспор по світу є святом – народження великого сина України. Нездарма Шевченко був достеменним європейцем.

Зокрема, у Швеції постійно віддають шану цьому високому, але такому близькому до людей поету.

Мені випав шанс відвідати таке свято. У Стокгольмі 11 березня в Українській Недільній школі відбувся день, присвячений людині, без якої українець – не українець. На цьому заході відчувалося, мов поряд був Шевченко і з дітьми, і з дорослими, що прийшли його вшанувати. Дітей, батьків, учителів об'єднував світлий дух шевченкових віршів. Вірші декламувалися як дорослими, так і маленькими дочками та синами. З дитячих уст переказувалися вірші Кобзаря. Адже кожен для себе може почерпнути

щось із його творчості, бо ж близька вона будь-якій людині по духу.

Особливу увагу приділили вічним, полум'яним словам, що ними говорить вітер, тим, які через час, віки, минаючи забуття докликаються до сучасників: «Як умру, то поховайте...». «Заповіт» декламувався різними мовами: англійською, німецькою, іспанською, польською, норвезькою, фламандською, китайською, шведською, івритом. Я була до глибини душі вражена, наскільки шанують, знають і пам'ятають великого нашого Батька української мови.

Усі глядачі захоплено, не переводячи подиху, слідували за кожним словом

Шевченка, що говорив устами дітей. Неймовірно гучні оплески як зустрічали, так і проводжали після виступу маленьких послідовників Тараса. Глядачі були раді чути і знайомі, рідні, і дещо забуті геніальні куплети віршів Шевченка. Читання деяких поезій навіть супроводжувалося музикою юних талантів, що захоплено і піднесено перебирали струнами чи клавішами під такі знайомі українські мотиви.

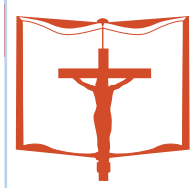
Крім цього, захід ніс у собі мету допомогти. Проводився збір коштів «Меценати для солдата», гроші з якого підуть на допомогу дітям, батько яких загинув в зоні АТО на сході України. На жаль, такі трагічні події

стали реальністю для мешканців Донбасу та Луганська, але «борітеся – поборе!».

Посол України в Швеції І. Сагач та вчителі української мови у своїх промовах заохочували дітей до подальших виступів і перемог. Також дуже зраділи гості солодкому столу наприкінці урочистої частини.

Для українців, що проживають за кордоном, Шевченко перш за все залишається вірним сином України, велетнем духу, багатогранною особистістю та земляком, яким вони завжди будуть гордитися.

**Софія Савчук,
учениця 8 класу,
м. Уппсала**

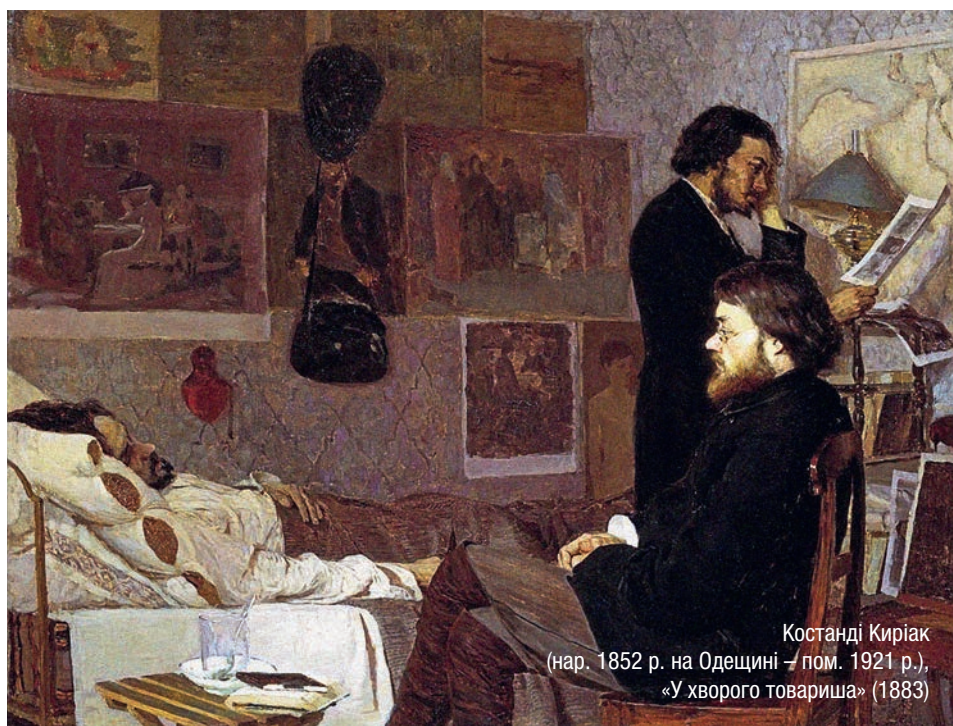

Важкі питання віри

ЗАПИТАННЯ: Чи варто говорити хворому про його близьку смерть? Хто це повинен зробити? А якщо це дитина?

Відповідь: Супровід людини, близької до смерті, це непросте завдання як для її рідних, так і для медичних працівників і душпастирів. Щоб супроводжувати вмираючого, спочатку потрібно розібратися в своїх власних почуттях і емоціях по відношенню до смерті. Адже в міру наближення кінця людина, що усвідомлює це, відкриває для себе весь сенс свого життя і тим самим спонукає тих, хто поруч, також поміркувати над деякими питаннями про життя і про смерть. Смерть іншої людини для нас – не просто біологічний факт, але завжди стає одкровенням про нашу власну смерть, а значить, про нашу віру і про наше життя. Навіть якщо хвора людина помирає в оточенні близьких, в цей момент вона самотня і нагадує нам, що в кінці життя всі ми будемо самотні. Смерть нагадує про скінченність буття, про те, що ми не всемогутні, а слабкі і крихкі. Сказати людині про її близьку смерть значить повідомити їй (і собі) про поступове згасання фізичних, психічних, емоційних здібностей. Перед цим фактом багато хто вибирає шлях відкидання самої думки і розмови про смерть замість того, щоб дати ключ до її прочитання, пролити на неї світло, зробити її людяною. Звичайно, таким ключем є віра, яку супроводжує надія та відкритість до трансцендентності. Віра не усуває трагедію смерті, але дозволяє людині інтерпретувати все з нею пов'язане в світлі дарованому згори. Надія не виключає мороку, але вона дає впевненість в тому, що навіть в цей момент народжується щось велике і чудове.

Найскладніший момент для тих, хто супроводжує невиліковно хворих, – це період між «ви роком», тобто діагнозом, і останньою мит-

Костанді Кіріак
(нар. 1852 р. на Одещині – пом. 1921 р.),
«У хворого товариша» (1883)

тю. Цей період може тривати довгі місяці, і життя вмираючого в цей час особливо важке. Ми ж, близькі люди, медичний персонал або пастирі, можемо стати супутниками вмираючого до останнього порогу, але не можемо стати супутниками в смерті, досвід якої людина переживає на самоті.

Чи потрібно говорити правду вмираючому? Хто і як повинен це зробити?

У житті доводиться стикатися з різними ситуаціями, у кожній з них свої особливості, проте цю правду приховувати не варто. Ті, хто має справу з термінальними хворими, стверджують, що люди часто самі усвідомлюють близьку смерть. Іноді рідні не говорять про це, боячись реакції хворого. Щоб відповісти на питання

про те, як сказати людині про наближення смерті, потрібно перш за все самим відповісти на питання про те, що таке життя і смерть, а також зрозуміти, яка людина перед нами і який особливий і неповторний сенс можуть мати її страждання.

Істина про стан хворого є правом людини, про яке, зокрема, стверджується в Хартії працівників охорони здоров'я, виданої Папською радою з душпастирства працівників охорони здоров'я (1994). У документі підкреслюється значення комунікації в стосунках з хворим, важливість правди і взаємин з сім'єю, а також необхідність розпізнавання і тактовності – адже кожен хворий унікальний. Питання про те, чи говорити і як говорити правду смертельно хворому про його діагноз і прогноз захворювання – це питання комуні-

кації. Сама перспектива смерті перетворює повідомлення про неї в трагедію і іноді непереборну трудність. Але це не звільняє від обов'язку говорити правду, на яку людина має право. Спілкування між вмираючим і тими, хто супроводжує його в останній період життя, не може бути засноване на вдаванні, яке було б нелюдським.

Право вмираючого на правду про його стан нерозривно пов'язане з відповідальністю: мова йде не тільки про інформовану згоду пацієнта на різні види медичного втручання, а й про обов'язки вмираючого по відношенню до сім'ї, до роботи, з різних питань, які йому слід вирішити перед тим як піти назавжди. А для віруючої людини право на правду про свою смерть означає і примирення з Богом в Таїнстві Покаяння. Не можна у вирішальний момент життя людини (яким є наближення смерті) залишати її в невіданні, позбавляючи можливості прийняття важливих життєвих рішень. Смерть – це занадто важливий момент, щоб уникати розмови про її наближення.

Однак обов'язок правди вимагає розсудливості і тактовності. У документі Папської ради йдеться про те, як медичний працівник повинен підходити до цього питання. Він не може просто повідомити діагноз, але має діяти з любов'ю і милосердям, за сприянням всіх інших людей, що оточують хворого: рідних, а також пастирських працівників. Для того, щоб повідомити помираючому правду з любов'ю, необхідно встановити з ним стосунки довіри і діалогу: тільки в цьому випадку буде можливо знайти потрібні слова і вибрати відповідний момент.

Продовження на 6 стор. ►

ВАЖКІ ПИТАННЯ ВІРИ

▼ Продовження. Початок на 5 стор.

Слід поважати ритми хворого, а для цього потрібно навчитися чути навіть його невисловлені питання. Іноді варто провокувати в ньому питання, направляти до них, крок за кроком відкриваючи істину про його стан і неминучу смерть. Іншими словами, діяти в душі істини і милосердя. Кожна людина, кожен випадок унікальний. Медпрацівник, рідні, пастирі повинні вміти передбачати можливі реакції: озлобленість, депресію, покірливе підпорядкування своєї долі і т.д. Це передбачення допоможе підійти спокійно до цього моменту і бути тактовними. Важливо не те, наскільки точно ми передамо хворому інформацію, а те, наскільки ми проявимо нашу з ним солідарність. Мова йде не про передачу клінічних даних, але про передачу смислів. Тоді перспектива смерті не буде сприйнята як щось невідворотне і страхотливе, як смертний вирок. Тоді істина про смерть не закриває людину для надії, тому що вона відчуває себе живою, відчуває, що вона не самотня. Вона не самотня зі своїм болем, відчуває, що її розуміють, розуміють її біль і страх, – і тим самим вона примиряється з собою і з іншими. Правда повинна прозвучати в контексті діалогу, повної

довіри між вмираючим і різними людьми, які супроводжують людину до порогу смерті. Вона повинна бути сказана поступово, з турботою про конкретну людину і про її конкретну ситуацію. Ця правда не може повідомлятися однаково для всіх, але кожна така розмова унікальна. Зазвичай в наших вчинках ми керуємося благом близької людини. В цьому випадку, в разі наближення смерті, ми повинні усвідомлювати, що благо вмираючого не збігається з його хорощим самопочуттям. І ще раз повторимо, що істину не можна приховувати тому, що людина має право і обов'язок підготуватися до доброї смерті, смерті з вірою і благодаттю.

Коли мова йде про дитину, все ускладнюється: хвороба і смерть дитини піддає великому випробуванню людську надію її близьких. Однак розкриття дитині сенсу болю і смерті дозволяє пояснити їй і те, що за її порогом життя не закінчується.

Вчені вже давно встановили, що дитина свідомо переживає власну хворобу і прийдешню смерть, і усвідомлення страждань, і питання про власну смерть присутнє в дитині з найперших років життя, коли вона сприймає свою хворобу як покарання за погану поведінку

або як результат якоїсь магічної події. Приблизно в 11 років дитина розуміє, що її організм крихкий і хвороба може бути викликана різними чинниками. Деякі діти переживають біль на самоті, оскільки у них є досвід недооцінки їх страждань. У будь-якому випадку, хвора дитина в змозі зрозуміти, що таке смерть, і говорити про неї вже у віці 3–6 років. Дитина задається питаннями про смерть навіть якщо рідко торкається цієї теми. В термінальній стадії багато дітей проходять цілу еволюцію в усвідомленні хвороби і смерті, тому у відносинах з тяжкохворою дитиною необхідна справжня присутність і діалог про смерть.

Працівники дитячих лікувальних установ радять використовувати в цьому діалозі притчі з Євангелія, театральні сценки, малюнки. У будь-якому випадку, сама дитина повинна бути в центрі уваги, а дорослий – вести себе спонтанно і посміхатися. Дитина в цій ситуації потребує частих візитів та спілкування з людьми. Щоб почати «вертикальний» діалог про смерть, тобто діалог спрямований до Бога, потрібно повноцінно розділити з дитиною її «горизонтальний» досвід, тобто не просто бачити в ній об'єкт катехизації, але увійти

в співзвуччя з її власним світом, з її мовою, символікою, з тими образами Бога, які вона сама сформувала в собі під час хвороби і страждання. Мало того, коли дитина задає питання про смерть, «релігійна» відповідь (яку зазвичай дають навіть люди, які самі не живуть вірою), найменш вдала. Коли дитина питає, треба відповідати лише в міру надходження її питань, відповідати тільки на ті з них, які сама дитина дійсно задає а не ми заздалегідь формулюємо, і враховувати темпи сприйняття дитини. Зазвичай діти, що наближаються до порогу смерті, запитують: чи багато дітей помирають? Чи буду я з ними грати? У що? Чи побачу я Ісуса? Згідно з різними свідченнями, залишеними маленькими пацієнтами в лікарняних відділеннях, для дітей смерть не означає кінця всього. Вони по-своєму сприймають її як відкритість до нескінченного.

Таким чином, і дітям слід говорити (в інший спосіб) правду про близьку смерть, пам'ятаючи про те, що і вмираюча дитина бере участь в стражданнях і смерті Христа і тому може переживати свій біль і смерть в єднанні з іншими людьми і з Ісусом Христом.

Радіо Ватикан

ХТ

ВИСКОЧИТИ З-ПІД МОСКОВСЬКОЇ ЦЕРКОВНОЇ ВЛАДИ

«Щоб відродити нашу Церкву, щоб вдихнути в неї душу живу, ми мусимо вискочити з-під московської церковної влади», – заявив настоятель Софійського собору в Києві протоієрей Василь Липківський на засіданні Всеукраїнської православної церковної ради 5 травня 1920 року. Цього дня вона проголосила автокефалію Православної Церкви в Україні.

Лютнева революція 1917-го застала Василя Липківського настоятелем Покровського храму на Солом'янці. Священик і за російської імперії, яка щойно зникла з карти світу, мав славу українофіла. «Українські свої переконання виявляв служінням панахид під час Шевченкових роковин – се не було тоді безпечною річчю», – пише у спогадах Олександр Лотоцький, який за Директорії УНР був міністром ісповідань. У квітні 1917-го Липківський головує на Київському єпархіальному з'їзді духовенства і мирян. Розглядають питання про відродження українських церковних традицій, демократизацію церковного життя, виборність духовенства. А 8 січня 1918-го розпочинає роботу Всеукраїнський православний церковний собор. Головні питання: церковна незалежність або автокефалія Православної Церкви в Україні, запровадження богослужіння українською мовою та принципу соборноправності – тобто участі мирян в управлінні Церквою. Але на Київ наступають більшовики й собор перериває роботу. Засідання поновлюються через 6 місяців – за гетьмана Павла Скоропадського. Та цим разом на соборі гору бере консервативне російське духовенство. Воно провалює питання і про автокефалію, і про богослужіння українською.

Настають часті зміни влади. До Києва ненадовго вступають війська Директорії. Потім знову більшовики. Проголошують відокремлення Церкви від держави. Василь Липківський та Всеукраїнська православна рада намагаються цим скористатися. Утворюють українські парафії, їм починають передавати храми. 12 липня 1919 року, у день апостолів Петра і Павла, в Софійському соборі в Києві Службу Божу вперше повністю відправлено українською мовою. 31 серпня 1919-го до Києва знову вступають українські війська. Процесія духовенства на чолі з Василем Липківським із Софійського собору виходить зустрічати головного отамана Симона Петлюру. Але невдовзі повертається більшовицька влада. Попервах вона лояльно ставиться до «автокефалістів». Мета прагматична: ослабити Російську православну Церкву. Там прихильників української автокефалії вважають «розкольниками».

Продовження на 7 стор. ►

Київ, Микільський Військовий собор, де відбулася перша літургія українською мовою. Храм побудований архітектором Й. Старцевим на кошти гетьмана Івана Мазепи протягом 1690–1696 років. Знищений більшовиками у 1934 році

ВИСКОЧИТИ З-ПІД МОСКОВСЬКОЇ ЦЕРКОВНОЇ ВЛАДИ

▼ Продовження. Початок на 6 стор.

«Началось охолодженіє церков», – побивався один церковний сановник із Поділля. Іншому, звідти ж, не давало спокою запровадження української мови в богослужіння: «На цій мові я не можу дозволити служити, бо на цій мові можна тільки сваритись і з продавчинями розмовляти». Але селянство – найчисленніша паства – за богослужіння зрозумілою йому мовою. «Народ захоплювався Українською церквою, звільняв тихонівських священників, прохав священників від ВПЦР, – пише Липківський. — У неї були й кандидати, та нікому їх було висвячувати». Бо ієрархи-росіяни, що сидять на єпископських кафедрах в Україні, відмовляються.

14 жовтня 1921 року, на свято Покрови, у Софійському соборі в Києві розпочався I Всеукраїнський православний церковний собор. Хоч був тяжкий голодний рік, а залізничне сполучення сяке-так, зібралися понад 400 делегатів з усієї України. Більшість із них миряни – селяни й інтелігенція. Є й відомі діячі: академік Агатангел Кримський та Сергій Єфремов, композитор Кирило Стеценко, письменники Людмила Старицька-Черняхівська і Григорій Косинка.

Собор ухвалив: «Що Українська Православна Церква є автокефальна, тому ніякому урядові інших православних Церков не підлегла і сама порядкує своїм церковним життям за провідництвом св. Духа, а в своєму внутрішньому урядуванні Українська Православна Церква стає всенародно-соборноправною. Віруючий нарід український стає вільним керівником в своїй Церкві: сам обирає на служіння Церкві всіх працівників, сам господарює в Церкві і самособорним голосом вирішує всі свої церковні справи». Протоієрея Василя Липківського собор обирає митрополитом Київським і всієї України. Екзарх московського патріарха в Києві відмовляється висвятити його та єпископів УАПЦ. Тоді Липківського висвячують за практикою стародавньої Александрійської Церкви – покладанням на нього рук усіх учасників Собору.

Минає кілька днів – і з'являється лист вірних московському патріархові єпископів з київським екзархом

на чолі. У ньому проголошення УАПЦ і висвячених митрополита та єпископів називають «самосвятами» та «самогонщиками». Липківський сподівався, що «коли не міські бутні протоієреї, то смиренні прибиті селянські панотці охоче підуть до вільної української Церкви, – згадуватиме сам за кілька років. — Вийшло не так; майже ніхто з священників не пішов до української Церкви. Не тільки проти соборноправності, але й проти рідної мови в Церкві завзято виступали навіть священники – щирі українці. Ще більше панотців ніби співчували, але оглядались на єпископів, що не тайли своєї ворожості до УАПЦ, а найбільше – просто не рухалися з місця, чекали, що то далі буде».

Ситуація виходила така: вірних, які хочуть Української Церкви, багато, а священників для них нема. На допомогу приходять українська інтелігенція. Науковці, вчителі, кооператори, військові, дяки, залізничники зголошуються до Всеукраїнської церковної православної ради ставати священослужителями. Після відбору вони проходять підготовку. Уже в перші місяці після Собору лише в Києві висвячено на священників близько 200 осіб. За кілька років УАПЦ має понад тисячу парафій по всій Україні.

Митрополита Липківського 12 серпня 1924 року викликають у ГІГУ (наступник ЧК). Слідчий Шмідт звинувачує його у підігріві контрреволюції. Свіжий приклад: у проповіді, яку митрополит недавно виголосив на Трухановому острові в Києві – там тоді жило понад 6 тис. чоловік, була велика парафія УАПЦ – він нібито сказав, що радянська влада є бісом, який з допомогою Христа буде вигнаний з України.

Із весни 1926 року розпочинаються арешти священослужителів УАПЦ. Згодом і Василя Липківського. Звинувачення ті ж: антирадянська пропаганда. Митрополита три місяці тримають у Харківській в'язниці ГПУ.

«Вернувся з Харкова з-під арешту митрополит Василь Липківський. Київ зробив йому справжню царську зустріч, – нотує у щоденнику академік Сергій Єфремов 19 вересня 1926-го. — Кажуть, що ніде по базарах та крамницях з квітками не зо-

сталось квіток – усі були розкуплені задля привітання митрополита. Коло Софії робилося якесь столпотвореніє вавилонське... От тобі й боротьба з релігією! Довела до того, що в нас якась теократія встановилася, немов в Галичині в половині XIX в. Та й як могло бути інакше, коли Церква – то єдина продохвина для громадського почуття».

В жовтні 1927-го – II Всеукраїнський православний церковний собор на вимогу «органів» «звільняє» Василя Липківського з митрополичої кафедри. «ГПУ заявило Соборові, що коли його оберуть, то зараз же він піде

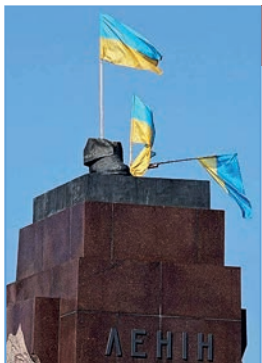
на заслання до Норильського краю. А якщо не оберуть, то зможе спокійно жити в Києві. І Собор послухався, – записує Єфремов 22 жовтня 1927-го. — Взагалі було два Собори, не один. Перший засідав у Св. Софії внизу, був численний і багато говорив. Другий був на хорах, складався з трьох ГПУшників і мовчки слухав. Але ухвалював, власне, цей другий "собор"».

В січні 1930-го ГПУ організовує ще один «собор» УАПЦ – надзвичайний. Він ліквідує й саму Церкву.

З книги Ярослава Файзуліна та Володимира Гінди «Україна у вогні минулого століття»

ДАТИ ІЗ ЖИТТЯ МИТРОПОЛИТА

- **1864, 20 березня** – Василь Липківський народився в родині священника в селі Попудня Липовецького повіту Київської губ. Після Уманського духовного училища закінчує Київську духовну семінарію – 1884-го. Через 5 років – Київську духовну академію. Захищає дисертацію, здобуває ступінь кандидата богослов'я.
- **1891, 20 жовтня** – висвячений на священника, а 16 лютого 1892-го стає настоятелем собору в Липовці – теперішній райцентр на Вінниччині. Перед свяченнями одружується з Параскевою Олександрівною П'ясецькою. очевидно, священничою донькою. Мали семеро дітей.
- **1903, серпень** – Липківського призначають директором нововідкритої Київської єпархіальної церковно-вчительської школи. Та розташовувалася на Лук'янівці на вул. Боговутівсокій, 2. Але вже 16 вересня 1905 року за поданням митрополита Київського Флавіана (Городецького) звільняють із посади директора – за «українофільство», як сам стверджує, і «заслано священником на Солом'янку».
- **1921, 21 жовтня** – на I Всеукраїнському православному церковному соборі, що затвердив автокефалію Православної Церкви в Україні, Василя Липківського обирають митрополитом Київським і всієї України.
- **1927, жовтень** – через тиск ГПУ Другий Всеукраїнський собор Автокефальної Православної Церкви усуває Липківського від керівництва УАПЦ. Митрополит якийсь час мешкає у кімнатці при Софійському соборі. Потім разом із дружиною живе в родині сестри на Солом'янці, на околиці Києва. Бідують. Липківський листується з багатьма діячами як в Україні, так і за кордоном. Пише праці «Відродження Церкви в Україні 1917–1930» та «Історія Української Православної Церкви». У шухляду. Рукописи зберегла сестра. У війну їх переправили до Львова, до греко-католицького митрополита Андрея Шептицького. 1961-го видані в Вінніпезі в Канаді. Дружина Липківського померла навесні 1936-го. В останні роки тяжко хворіла – була лежачою.
- **1937, 22 жовтня** – німецького Василя Липківського заарештовує НКВС. Звинувачують, ніби він був «одним з керівників націоналістичної фашистської організації українських церковників, що ставила за мету відторгнення України від СРСР і створення самостійної держави фашистського типу». 20 листопада Василя Липківського засудили до розстрілу й невдовзі стратили. Місце поховання невідоме.

▲ Харків, 2014 р., залишки пам'ятника Леніну

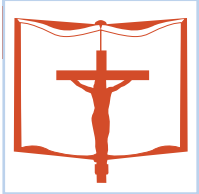
Думи мої...

Три роки декомунізації. Не знаю як для інших, а для мене це було одне із головних очікувань після Майдану від нової влади. Не економіка (на життя я собі сам зароблю), не там ще щось. Саме леніні і всілякі енгельси з косіорами в назвах наших вулиць це був плювок в обличчя. Мене добивало, що окупантам, вбивцям моїх предків стоять пам'ятники на центральних площах моєї вже незалежної країни. Що їх імена увічнені в назвах вулиць. Ці ментальні мітки на кожному кроці означали, що українці продовжують бути окуповані «руським міром».

Особливо добивало, коли деякі казали, що «це ж наша історія!». Гітлер теж наша історія. І Ярема Вишневецький. І сталін. Всім поставити по пам'ятнику тоді, якщо наша історія! Ні. Історія, це коли ленін залишився в підручниках і ми про нього пишемо, що це був картавий чорт, що вбив мільйони людей. А коли ставлять пам'ятник, то це вже не історія, а увіковічнення, ідеологія, поклоніння.

При чому на це приниження українці 20 років йшли добровільно, просто через лінощі, жадібність витратити копійки на зміну тих табличок, відсутність принципів, або страх ці принципи проявити. Тому коли почався Майдан і коли він переміг, для мене було головним, щоб прибрали картавих покидьків і їхніх поплічників. Це було для мене головніше за реформи і антикорупцію. Бо моя країна неререформована та корумпована, це все одно моя Україна, а Україна, що вшановує своїх вбивць, це взагалі не Україна. Це Малоросія.

Радий, що нарешті не воняє. Прибрали і вже всі й забули, що воно стояло. А до зміни вулиць швидко звикли. До речі, в моєму місті як прибрали лемінга, то це стало гарним стимулом для місцевої влади почати робити дизайн головної площі. Тепер вона виглядає не як мавзолей, а як нормальна зона, де можна прийти і потусуватись. Скажи тепер комусь: давай повернемо невідомірка – очі заплюють. (Джон Сміт, з Фейсбуку)

Важкі питання віри

СПОВІДЬ І СУМНІВИ

Що робити, якщо я постійно сумніваюся, чи не згрішив, і не впевнений, що правильно сповідався? Що робити, коли ми сумніваємося, зробили ми чи ні певний гріх?

Якщо ми сумніваємося в тому, чи був наш вчинок гріхом, то ми не зобов'язані говорити про нього на Сповіді. Ще Тридентський собор постановив сповідатися з гріхів, які ми усвідомлюємо (і мається на увазі саме впевненість, оскільки усвідомлення означає не думку, а остаточне судження). Проте, оскільки ситуація сумніву сама по собі є нечіткою, віруючий покликаний порадитися про те, допустимий чи ні той чи інший вчинок.

Якщо ж ми сумніваємося, чи був наш гріх тяжким або чи ми висповідалися з нього, то в такому випадку, як стверджують багато фахівців з морального богослов'я, необов'язково з нього каятися. **Ось що пише про це св. Тома Аквінський:** «Якщо хтось сумнівається в тому, чи є смертним його гріх, то він зобов'язаний висповідатися з нього, поки перебуває в сумніві. Проте він не повинен згадувати про те, що його гріх – смертний, але викладати у формі сумніву, залишаючи все на суд священика». І в будь-якому випадку в такій ситуації треба дотримуватися аксіоми: «Lex dubia non obligat» – «сумнівне право не зобов'язує». Такого принципу дотримуються багато богословів.

Що стосується нав'язливих думок про неправильність досконалої Сповіді, – треба постаратися не звертати на них уваги (зрозуміло, після щирої бесіди зі сповідником). Ці одержимі

Отець Андрій Зелінський сповідає воїна ЗСУ.
С-на Віктора Залевського

думки походять від лукавого, який не хоче, щоб ми раділи дарам Господа.

Наведемо тут кілька фрагментів з творів св. Катерини Сієнської, учительки Церкви: «Отже, не бійтеся, дорогий мій брате, коли ви бачите, що диявол, маючи намір перешкодити спокою і терпінню вашого серця і вашої душі, наводить смуток і морок на вашу душу, вселяючи в неї безліч фантазій і думок. Іноді вам здається, що тіло хоче бути неслухняним духу. Або навіть дух богохульства захоче осквернити ваше серце через різні інші боріння. Не бійтеся: душа не повинна засмучуватися через жодну боротьбу».

І ще: «Сум'яттю, що вносить диявол, душа нехай відповість: "Якби не було в мені Божественної благодаті, то не було б і доброї волі, і я пішла б за твоїми хитрощами і за моїми збоченими фантазіями. Але я надіюся на Господа нашого Ісуса

Христа, Який буде мене пильнувати до останньої миті мого життя"».

І ще (чудові слова св. Катерини): «І якщо не можете зробити нічого іншого, то принаймні встаньте біля хреста і скажіть: "Ісусе, Ісусе"... Утіштеся у святій і добрій волі та не вникайте у ваші фантазії. Думайте про те, що благодать Бога дозволяє бісам докучати душі, щоб упокорити нас і дати визнати Його благодать, щоби ми прибігали до Нього і ховалися в Його найсолодших виразах, як дитя прибігає до матері».

А ось вчення св. Катерини Сієнської про те як перемогти страх поганой Сповіді. Ось що вона пише: «Іноді душа щиро сповідує свої гріхи, нічого спеціально не замовчуючи. Але щоб збентежити душу, щоб вона не здобувала з запалом серця плоди сповіді, диявол хоче вселити їй, що вона погано сповідувала свої гріхи, і каже: "Ти не все сказала; а ті, про які ска-

зала, не описала так, як потрібно". І безліч інших думок і хвилювань посилає він тій душі. І якщо душа не піднімається з розсудливістю і довірою, то вона перебуває в літєплості, внутрішній тривозі й у темряві. Вона зв'язує собі руки святого бажання і заковує його в кайдани сум'яття. Вона втрачає радість і стає нестерпною для себе самої. Чи є засіб, щоб не впасти у відчай? Немає іншого засобу, аніж світло віри, яке, спонукаючи її схаменутися, показує, що вона не залишила добровільно і підступно на совісті яку-небудь отруту провини, не виявивши її на Сповіді. Так, нехай вона визнає, що сказала про свої гріхи недосконало, що не подала їх у всій серйозності. Але нехай вона пам'ятає, що Сповідь повинна супроводжуватися сподіванням на Кров Христову, надією на те, що те, чого їй бракує, заповнить ця Кров.

Ще один засіб, на який треба дивитися при світлі віри, – це думка про те, як невимовно любить нас Бог. Його любов не зневажає свідчення доброї совісті, як не допускає вона того, щоб у душі залишилося щось, що Його ображає. З цією вірою, любов'ю та надією нехай людина зануриться в милосердя Бога. Нехай вона відкине будь-яку думку про себе, але думає тільки про милосердя Бога, отримане і те, яке постійно отримує. І якщо боротьба і настирливість повернеться, нехай людина відкине їх назад – те з них, що її бентежить, – і тримає перед собою те, що упокорює і допомагає краще пізнати себе: виробляючи плоди істинної і досконалої надії і впевненість у тому, що страждання і шлях хреста більш бажані Богові, аніж що-небудь інше. І так плоди Його Крові будуть ще ясніші».

Радіо Ватикан

Відбулися вибори Душпастирської парафіяльної Ради при парафії Покрова Богородиці та св. Андрея Первозванного в Мюнхені

Члени виборчої комісії у складі: п. Андрій Несмачний, голова; п. Мар'яна Мельниченко, заступник голови; п. Андрій Білик, секретар; члени: п. Антін Готюр; п. Михайло Добрянський та п. Андрій Куцан – повідомляють, що згідно з «Статутом парафіяльної душпастирської ради (ПДР) Апостольської Екзархії для українців-католиків візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії», та з доручення Апостольського Екзарха, Владики Петра Крика, дня 25.02.2018 відбулися вибори до Душпастирської парафіяльної Ради при парафії Покрова Богородиці та св. Андрея Первозванного в Мюнхені.

Згідно з приписами Статуту ДПР та за результатами підрахунку виборча комісія визначила наступних кандидатів як тих, що набрали найбільшу кількість голосів (у алфавітному порядку) і стали членами Ради: Бережанський Тарас; Білик Андрій; Веркалець Іван; Галабурда Надія; Глухий Віктор; Готюр Антін; Мельник Володимир; Мельниченко Мар'яна; Несмачна Рената; Олесевич Петро.

Витяг з протоколу ходу виборів до парафіяльної душпастирської ради громади Людвігсфельду, обрано: Полетко Орисю; Гелю Тому; Геля Петро – уповноважений заступати вищезгаданих членів парафіяльної ради у разі їхньої відсутності.

Перше конституційне засідання парафіяльної ради відбулося в п'ятницю, 16.03.2018 року, де, окрім обговорення важливих тем стосовно майбутньої праці та діяльності ДПР на наступні 4 роки, було також обрано серед членів ДПР речника, секретаря та скарбника ДПР, відповідно пана Андрія Мельника, пані Надію Галабурду та пані Мар'яну Мельниченко.

Члени виборчої комісії щирісердечно подякували Апостольському Екзарху Кир Петру та всьому духовенству парафії Покрова Богородиці та всім вірним за довіру та конструктивну співпрацю. Вибраним членам ДПР побажано успішної та плідної співпраці та Божого Благословення на всі нові почини.

На цьому місці належить велика подяка виборчій комісії, яка спричинилася своїм професійним підходом та совісною працею до успішної підготовки та проведення виборів до ДПР при парафії Покрова Богородиці та св. Андрея Первозванного в Мюнхені. Для всіх парафіян мюнхенської парафії це був насправді історичний день, бо ж від її офіційного заснування ще в 1941 році, такі вибори відбулися вперше! (Текст надіслав п. Андрій Несмачний)

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetskyi
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1 M 0 5